
- za verifikaciju -

Standard zanimanja

INSTALATER GRIJANJA, KLIMA UREĐAJA I VODE

BANJA LUKA, 2017. GODINE

STANDARD ZANIMANJA

Naziv porodice zanimanja	<i>Mašinstvo i obrada metala</i>
Naziv zanimanja	Instalater grijanja, klima uređaja i vode
Nivo	<i>III</i>

I dio:

1. Opis zanimanja

Instalater grijanja, klima uređaja i vode je zanimanje širokog profila a u sebi objedinjuje elemente više postojećih zanimanja.

Instalater grijanja, klima uređaja i vode ugrađuje i održava sisteme, uređaje, instalacije vode, grijanja i hlađenja u domaćinstvima, poslovnim i industrijskim objektima. Radi u zanatskim / obrnicičkim radionicama, građevinskim preduzećima, te različitim industrijskim pogonima.

Prilikom instaliranja grijanja montira elemente i sisteme grijanja, što obuhvata i pripremne poslove rezanja, savijanja i spajanja cijevi i cijevnih elemenata.

Prilikom instaliranja klima i rashladnih uređaja sastavlja, instalira, održava i servisira uređaje i sisteme za rashlađivanje i klimatizaciju.

Prilikom instaliranja vodovoda i kanalizacije sastavlja, popravlja i održava cjevovode, opremu i dijelove za kanalizaciju, hidrauličnu i pneumatsku opremu.

Izrađuje držače, prirubnice i oslonce, montira sisteme i ispituje njihov rad. Po potrebi obavlja i poslove održavanja i popravaka.

Pri radu se koristi raznim alatima (aparati za zavarivanje, rezači metala, bušilice ...) i mjernim instrumentima (voltmetri, manometri, ampermetri, termometri ...).

Da bi obavljao navedene poslove *Instalater grijanja, klima uređaja i vode* treba da ima opštu psihofizičku sposobnost, dobru spretnost ruku i prstiju, uskladene pokrete, dobar vid, sluh i sposobnost predočavanja prostornih odnosa. Mora razlikovati boje i raspoznavati mirise plinova.

Osjećaj odgovornosti, tačnosti i preciznosti od izuzetne je važnosti za navedeno zanimanje.

Posao *Instalatera grijanja, klimatizacije i vode* ne mogu obavljati osobe sa većim ili trajnjim zdravstvenim problemima, naročito sa onima koji su vezani uz funkciju vida ili oboljenja / oštećenja kičme kao i osobe koje pate od vrtoglavice ili imaju strah od visine.

2. Grupe poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Analiza narudžbe / zahtjeva klijenta	<ul style="list-style-type: none"> - Pregledati narudžbu, povezanu dokumentaciju i ostale informacije - Pregledati gradilište i uskladjavati narudžbu klijenta u sa projektnom dokumentacijom - Pregledati projektну dokumentaciju, skice /crteže - Analizirati mogućnosti izvođenja radova
	Organizovanje vlastitog rada / rada radne grupe	<ul style="list-style-type: none"> - Preuzimati tehničko-tehnološku dokumentaciju (<i>radni nalog, opremnica, uputstvo o montaži</i>) - Proučavati kataloge proizvoda za ugradnju i uputstva za rad - Planirati tehnološki postupak izvođenja radnog zadatka - Planirati potrebne materijale, elemente sistema za instalaciju, alate i mjerne instrumente - Određivati nosioce radnih operacija u okviru grupe - Planirati vremena izrade i redoslijed operacija
Priprema radnog mjestra	Priprema radnog mesta / prostora	<ul style="list-style-type: none"> - Trebovati / preuzimati elemente sistema za instalaciju i dodatne materijale - Trebovati / preuzimati mašine, alate i mjerne instrumente.
	Preuzimanje alata i materijala	<ul style="list-style-type: none"> - Čistiti radno mjesto - Provjeravati pripremljene materijale, elemente, sklopove i sisteme u skladu sa radnim nalogom - Pripremati mjerne instrumente, aggregate i alate - Provjeravati zatečene energetske vodove (zrak, struja, plin, para ...) - Pripremiti radno mjesto u skladu sa propisanim

		procedurama zaštite na radu
Operativni poslovi	Proučavanje tehničko – tehnološke dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Razmatrati radni nalog - Analizirati uputstvo o montaži - Pregledati tehničke crteže
	Razvođenje i postavljanje instalacijske mreže	<ul style="list-style-type: none"> - Ocrtavati i obilježavati pozicije elemenata - Postavljati nosače - Pripremati elemente (sječenje, narezivanje, savijanje, razvijanje) - Spajati i postavljati elemente - Provjeravati ispravnost i funkcionalnost instalacijske mreže
	Postavljanje grijnih / rashladnih uređaja i tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Postavljati nosače grijnih / rashladnih uređaja i tijela - Postavljati grijna / rashladna tijela i uređaje - Spajati instalacijsku mrežu sa grijnim / rashladnim tijelima u sistem - Spajati grijne / rashladne uređaje na izvor napajanja - Provjeravati ispravnost i funkcionalnost grijnih / rashladnih uređaja i tijela
	Montiranje grijnog / rashladnog postrojenja	<ul style="list-style-type: none"> - Pozicionirati elemente grijnog / rashladnog postrojenja - Postavljati elemente kotlovskega / rashladnog postrojenja - Postavljati elemente toplinskih pumpi i elemenata za solarno grijanje - Postavljati kontrolne i regulacione elemente - Spajati elemente kotlovskega / rashladnog postrojenja sa instalacijom - Provjeravati ispravnost i funkcionalnost kotlovskeg / rashladnog sistema

	Puštanje u rad sistema grijanja / hlađenja	<ul style="list-style-type: none"> - Namještati radne parametre (pritisak, temperatura, vlažnost ...) - Pokretati agregate (pumpe, kompresori, električni agregati) - Pratiti rad sistema
	Održavanje i servisiranje sistema grijanja i hlađenja	<ul style="list-style-type: none"> - Pratiti vrijednosti radnih parametara sistema - Zamjenjivati potrošni materijal (filteri, rashladni plin ...) - Utvrđivati nepravilnosti i kvarove u radu sistema - Otklanjati nepravilnosti i kvarove - Zamjenjivati neispravne elemente - Provjeravati ispravnost sistema nakon servisiranja / popravki
	Ugrađivanje sanitarnih uređaja i opreme	<ul style="list-style-type: none"> - Postavljati opremu i sanitarne uređaje (kade, bojlere, baterije, slivnike, umivaonike, sudopere, uređaje za odvod otpadnih voda ...) - Postavljati kontrolnu i regulacijsku opremu sanitarnih instalacija i uređaja - Povezivati sanitarne uređaje, opremu i instalacije
	Puštanje u rad i održavanje sanitarnog sistema	<ul style="list-style-type: none"> - Pročišćavati sanitarni sistem (odmuljavanje, ozračivanje) - Namještati radne parametre sanitarnog sistema (pritisak, protok, temperatura) - Provjeravati ispravnost i funkcionalnost sanitarnog sistema - Upoznavati klijenta o pravilnom rukovanju sanitarnim sistemom - Zamjenjivati dotrajale elemente sistema
Administrativni poslovi	Praćenje i popunjavanje radne dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Popunjavati radni nalog - Popunjavati dnevnik rada - Evidentirati vremena montaže - Popunjavati izdatnice/povratnice - Evidentirati stanja alata, pribora i uređaja

		<ul style="list-style-type: none"> - Evidentirati i pratiti kvarove i popravke, termine održavanja i servisiranja - Popunjavati kontrolne i garantne listove
Komercijalni poslovi	Učešće u analizi tržišta, izrade ponuda i poslovima nabave	<ul style="list-style-type: none"> - Analizirati tržište (nabava, usluga, prodaja) - Uspoređivati cijene i kvalitet nabavnog materijala i opreme - Uspoređivati cijene usluga - Odabirati optimalnu ponudu nabavnog materijala i opreme - Sastavlјati i davati elemente za izradu ponude / fakture
Komunikacija i saradnja sa drugima	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa saradnicima	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijati poslovnu saradnju sa nadređenim, saradnicima i pomoćnim osobljem - Učestvovati u rješavanju problema pri realizaciji zadataka - Informisati saradnike o potrebnim elementima za realizaciju zadataka
	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa klijentima	<ul style="list-style-type: none"> - Razmjenjivati informacije sa klijentima o tehničko-tehnološkim karakteristikama uređaja/sistema - Upoznavati klijente sa postupcima u slučaju kvara
Osiguranje kvaliteta	Osiguranje ulazne kontrole	<ul style="list-style-type: none"> - Izvršavati kontrolu materijala - Izvršavati kontrolu alata, uređaja i elemenata sistema
	Osiguranje tehnološkog postupka montaže i instalacije	<ul style="list-style-type: none"> - Slijediti propisani / logički redoslijed operacija - Provoditi kontrolna mjerena po fazama montaže (pozicioniranje, stabilnost, funkcionalnost) - Provoditi procedure za identifikaciju i praćenje kvalitete usluga - Pratiti trendove razvoja tehnologije, materijala i uređaja
Zaštita zdravlja i životne okoline	Provodenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara	<ul style="list-style-type: none"> - Koristiti mjere i sredstva zaštite na radu - Provoditi mjere protivpožarne zaštite - Nadzirati stanje energetskih postrojenja i vodova (posuda

		pod pritiskom, električnih vodova, plinskih, vodo i uljnih instalacija)
	Provodenje mjer zaštite životne sredine	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi mјere odlaganja otpadnog materijala - Primjenjivati mјere zaštite životne sredine prema važećim zakonskim i podzakonskim propisima

3. Poželjni stavovi

Instalateri grijanja, klimatizacije i vode efektivno koristi radno vrijeme, preuzima odgovornost za svoj rad, ispoljava pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad, iskazuje sklonost za timski rad, pokazuje spremnost za preuzimanje inicijative i snalaženje u novim situacijama. Ima razvijen smisao za sklad, proporcije, preciznost, efikasnost i konceptualno razmišljanje.

Ispoljava pozitivan odnos prema primjeni mjera energijske efikasnosti, mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite, značaju očuvanja i zaštite životne sredine kao i prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima.

Pokazuje spremnost za razvoj preduzetničkog duha i građanske kompetencije.

Pokazuje spremnost za cjeloživotno učenje, sa posebnim akcentom na praćenje razvoja tehnologija, metoda i tehnika rada i sticanje novih znanja i vještina.

4. Radno okruženje i uslovi rada

Instalater grijanja, klimatizacije i vode, najčešće radi u zatvorenom ili polu-zatvorenom prostoru. Posao često obavlja i u nedovršenim objektima, pri čemu je izložen uticaju temperturnih promjena, vlage, propuha, prašine i drugih negativnih uticaja. Posao obavlja stojeći /čučeći uz promjene položaja tijela i penjanja na skele / ljestve. Izložen je fizičkim naporima jer terete gura, vuče, diže i nosi na više etaže.

Neophodna je primjena propisanih mjera i sredstava zaštite na radu.

5. Povezanost sa ostalim zanimanjima

Zanimanju *Instalater grijanja, klimatizacije i vode* su bliska zanimanja (imaju zajedničke - generičke stručne kompetencije): elektroinstalater, elektromehaničar, mašinski tehničar, bravar i instalater gasa.

Zanimanje *Instalater grijanja, klimatizacije i vode* je povezano sa zanimanjima koja su vezana za radna mesta: menadžmenta, inžinjera / tehničara različitih profila koji su uključeni u proces projektovanja, instaliranja i nadzora, pomoćnog osoblja i osoblja na održavanju.

II dio:

	IDENTIFIKACIJA STRUČNIH KOMPETENCIJA (znanja, vještina i stavova)
--	--

Za uspješno izvođenje poslova / zadataka / aktivnosti, opisanih u dijelu I, potrebna su znanja, vještine i lične kompetencije (stavovi):

Znanje - lice mora znati da:	Vještine - lice mora biti sposobno da:	Lične kompetencije
<u>Analiza narudžbe/zahtjeva klijenta</u> <ul style="list-style-type: none"> - Diskutuje narudžbu / zahtjev klijenta - Identificuje elemente radne i tehničko-tehnološke dokumentacije - Definiše pravila tehničkog crtanja - Identificuje ljudske i materijalne resurse	<ul style="list-style-type: none"> - Detektuje tehničko-tehnološki postupak izvođenja radova - Primjeni pravila i načela tehničkog crtanja - Utvrdi potrebne / raspoložive ljudske i materijalne resurse	<ul style="list-style-type: none"> - Efektivno koristi radno vrijeme - Preuzme odgovornost za svoj rad - Racionalno koristi resurse - Ispolji pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad - Iskaže sposobnost i smisao za sklad i proporcije - Iskaže sposobnost za timski rad i kooperativnost - Pokaže spremnost za preuzimanje inicijative i snalaženja u novim situacijama
<u>Organizovanje vlastitog rada / rada radne grupe</u> <ul style="list-style-type: none"> - Razlikuje elemente sistema za ugradnju - Kratko opiše uputstva za rad - Definiše planirane aktivnosti i vremena izrade / montaže - Identificuje nosioce planiranih aktivnosti - Definiše tehnološki postupak	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni uputstva i kataloge proizvođača - Primjeni tehnološki postupak izvođenja operacija - Utvrdi potrebne elemente sistema, materijale, alate i mjerne instrumente - Utvrdi nosioce radnih operacija	

<u>Preuzimanje alata i materijala</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Opiše karakteristike i vrste materijala - Definiše potrebne elemente sistema za instalaciju - Definiše karakteristike potrebnih mašina, alata i mjernih instrumenata 	<ul style="list-style-type: none"> - Kompletira potrebne materijale - Kompletira elemente sistema za instalaciju - Odabere potrebne mašine, alate i mjerne instrumente 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema primjeni mjera zaštite na radu i mjera protivpožarne zaštite</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne sredine</i> - <i>Pokaže spremnost za cjeloživotno učenje, sticanje novih znanja i primjenu savremenih tehnologija</i> - <i>Pokaže spremnost za razvoj preduzetničkih vještina i građanskih kompetencija</i>
<u>Priprema radnog mjesto / prostora</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Objasni pojam i način pripreme radnog mesta / prostora - Prepozna vrste energetskih vodova - Kratko opiše propisane procedure, mjere i način korištenja sredstava zaštite na radu 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni pravila / postupke pripreme radnog mesta / prostora, mjernih instrumenata, alata i materijala - Napravi vizuelni pregled energetskih vodova - Primijeni propisane procedure, mjere i način korištenja sredstava zaštite na radu 	
<u>Proučavanje tehničko – tehnološke dokumentacije</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše elemente tehničko-tehnološke dokumentacije - Prepozna redoslijed operacija tehnološkog procesa 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi sadržaj tehničko tehnološke dokumentacije - Primijeni propisani redoslijed operacija 	

<u>Razvođenje i postavljanje instalacijske mreže</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše vodove - Definiše pozicije vodova - Kratko opiše način postavljanja i spajanja vodova <ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi pravce energetskih vodova - Izvede postavljanje i spajanje vodova i elemenata instalacijske mreže - Provjeri čvrstoću i stabilnost elemenata instalacijske mreže 	
<u>Postavljanje grijnih / rashladnih uređaja i tijela</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše grijne / rashladne uređaje i tijela - Opiše način postavljanja grijnih / rashladnih uređaja i tijela <ul style="list-style-type: none"> - Izvede postavljanje grijnih / rashladnih uređaja i tijela (radijatori, konvektori, kaloliferi, ventilatori, ovlaživači, hladnjaci) - Primjeni tehnike provjere čvrstoće i stabilnosti grijnih / rashladnih uređaja i tijela - Primjeni načine provjere funkcionalnosti grijnih / rashladnih uređaja i tijela 	
<u>Montiranje grijnog / rashladnog postrojenja</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše kotovsko / rashladno postrojenje - Definiše elemente toplinskih pumpi i sistema solarnog grijanja - Identificuje elemente grijnog / rashladnog postrojenja - Opiše način i postupak montiranja grijnog / rashladnog postrojenja <ul style="list-style-type: none"> - Primjeni pravila montaže elemenata kotovskog / rashladnog postrojenja - Primjeni tehnike ugradnje toplinskih pumpi i sistema solarnog grijanja - Provede mjere izolacije i zaštite od korozije postrojenja i vodova - Primjeni različite načine regulacije (ručno, automatski, daljinsko) 	

<u>Puštanje u rad sistema grijanja / hlađenja</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše postupak pokretanja agregata i puštanja u rad sistema grijanja / hlađenja - Definiše radne parametre <ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak punjenja / pražnjenja kotlovskega / rashladnog postrojenja - Podesi radne parametre - Provede proceduru pokretanja sistema grijanja/ hlađenja 	
<u>Održavanje i servisiranje sistema grijanja i hlađenja</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak održavanja - Definiše pravila i procedure servisiranja <ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak provjere funkcionalnosti sistema - Primjeni način identifikacije kvarova u sistemu - Provede postupke otklonjanja kvarova u sistemu 	
<u>Ugradivanje sanitarnih uređaja i opreme</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše elemente sanitarnih uređaja i opreme - Kratko opiše način i postupak montiranja elemenata sanitarnog sistema <ul style="list-style-type: none"> - Provede postupak postavljanja i povezivanja elemenata sanitarnih uređaja i opreme - Primjeni tehnike provjere čvrstoće, stabilnosti i funkcionalnosti elemenata sanitarnih uređaja i opreme 	
<u>Puštanje u rad i održavanje sanitarnog sistema</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Definiše postupak puštanja u rad sistema - Opiše postupak korištenja i održavanja elementa sanitarnog sistema <ul style="list-style-type: none"> - Primjeni tehnike provjere funkcionalnosti posuda sa tekućinom - Demonstrira pokretanje sistema za cirkulaciju i pročišćavanje vode - Podesi radne parametre 	

<p><u>Praćenje i popunjavanje potrebne radne dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Razlikuje elemente radne dokumentacije prema vrsti i namjeni - Opisuje način popunjavanja radne dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Odabere radnu dokumentaciju prema vrsti i namjeni - Primjeni važeće pravilnike popunjavanja i evidentiranja radne dokumentacije 	
<p><u>Učešće u analizi tržišta, izrade ponuda i poslovima nabave</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše elemente analize tržišta - Opisuje asortiman proizvoda i usluga - Razlikuje elemente upita/ponude 	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeni elemente upita / ponuda - Napravi prezentaciju ponude / proizvoda - Pripremi optimalan upit / ponudu 	
<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa saradnicima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisuje principe pravilne komunikacije - Prepozna značaj kvalitetne komunikacije - Opisuje organizacionu strukturu preduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> - Koristi stručnu terminologiju - Uspostavi pravilan odnos sa nadređenim i saradnicima - Odabere način rješavanja problema u komunikaciji 	
<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa klijentima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše elemente poslovne saradnje - Kratko opisuje pravila i načine poslovne komunikacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni tehnike i sredstva usmene i pisane poslovne komunikacije - Primjeni propisane procedure u procesu otklanjanja žalbi, prigovora i reklamacija poslovnih partnera 	

<u>Osiguranje ulazne kontrole</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Opiše karakteristike materijala - Kratko opiše funkcionalnost alata, uređaja i elemenata sistema 	<ul style="list-style-type: none"> - Prepozna vrste i kvalitet ulaznih materijala - Primjeni tehnike mjerena i kontrole dimenzija, oblika materijala i elemenata sistema 	
<u>Osiguranje tehnoškog postupka montaže i instalacije</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Navede propisani / logički redosled operacija - Kratko opiše procedure i postupke kontrolnih mjerena 	<ul style="list-style-type: none"> - Provodi procedure i postupke za osiguranje kvaliteta - Primjeni postupke kontrolnih mjerena po fazama montaže - Modifikuje radne parametre u skladu sa rezultatima kontrolnih mjerena - Detektuje greške u sistemu 	
<u>Provodenje mjera zaštite na radu i zaštite od požara</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Opiše mjere zaštite na radu i protivpožarne zaštite - Prepozna ispravnost sredstava zaštite na radu i protivpožarne zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi ispravnost sredstava zaštite na radu - Koristi opremu zaštite na radu i protivpožarne zaštite - Utvrdi ispravnost energetskih instalacija - Primjeni mjere protivpožarne zaštite 	
<u>Provodenje mjera zaštite životne sredine</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Opiše mjere skladištenja otpadnog materijala - Prepozna načine pravilnog odlaganja opasnih materija 	<ul style="list-style-type: none"> - Primjeni pravila i mjere odlaganja i skladištenja opasnih materija - Primjeni propisane mjere zaštite životne okoline 	

Članovi radne grupe za izradu standarda zanimanja	<p><i>Radnu grupu za izradu standarda zanimanja formirala Agencija za POiS obrazovanje na zahtijev kantonalnog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK-a u saradnji sa GIZ-om u projektu uvođenja dualnog obrazovanja.</i></p> <p>Implemented by </p> <p><u>Privreda:</u></p> <p>Alija Hujdur, dipl.ing. mašinstva – Elektro Frigo Lerić d.o.o, Mostar Ahmet Junuzović, dipl.ing. mašinstva – UNIS Mostar</p> <p><u>Obrazovanje:</u></p> <p>Ahmet Pelko, dipl.ing. mašinstva - direktor JU Srednja mašinsko-saobraćajna škola, Mostar Vesna Jevtić, prof.pedagogije i psihologije - JU Saobraćajna i elektro škola, Doboј Josip Perković, dipl.ing. strojarstva - Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića, Livno Mario Zovko, magistar strojarstva- Srednja strojarska škola Fausta Vrančića, Mostar</p> <p><u>Agencija za POiS obrazovanje, PJ za SSO:</u></p> <p>Dragana Graonić, dipl. pedagog - zamjenica direktorice Agencije za POiS obrazovanje i rukovodilac PJ za srednje stručno obrazovanje Dušan Sarajlić, dipl. ing. - šef odsjeka za VETIS, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, <i>koordinator radne grupe</i></p>
Datum izrade standarda zanimanja	2017. godina
Predlagač standarda zanimanja	Radna grupa